

DANIŞMAN, Sakıp

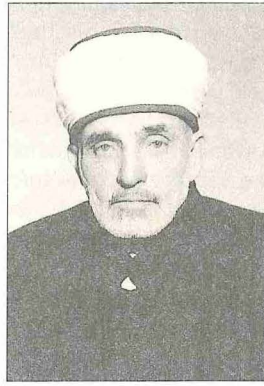
(1893-1968)

Erzurum müftülerinden.

Erzurum'da doğdu. Zeynel Camii hâfizi Müderris Ali Efendi'nin oğludur. Küçük yaşta hâfız oldu. İlk tahsilinden sonra devrin büyük âlimlerinden "Yetim Hoca" diye bilinen Mustafa Efendi'nin derslerine devam edip icâzetrnâme aldı (1911). Açılan bir imtihanı kazanarak Zeynel Camii yanındaki Halil Efendi Medresesi müderrisliğine tayin edildi (1917). Erzurum'da Dârülhilâfe Mektebi'nin açılmasıyla burada ma'lûmât-ı hukûkiyye, ulûm-ı dîniyye, Arapça, tefsir ve hadis hocalığı, bir ara da bu mektebin müdürlüğünü yaptı (1918-1924).

Dârülhilâfe Mektebi'nin kapanması üzerine fahrî olarak dârülhuffâz muallimliğinde bulundu ve yüzlerce hâfız yetiştirdi (1924-1943). 1943'te Erzurum müftü müsevvidliği görevine getirildi. Bir ara Erzincan müftü vekilliği de yapan Sakıp Danışman 1948 yılında Erzurum bölge vâizliğine tayin edildi. 1960'ta Erzurum müftüsü oldu ve ölümüne kadar bu görevini sürdürdü.

Sakıp Danışman Arapça ve Farsça'nın inceliklerine vâkîf, dinî ilimler ve özellikle ferâiz konusunda derin bilgi sahibiy-

Sakıp
Danışman

di. Ayrıca takvâsı ile tanınmıştı. Kırk beş yıl aralıksız Ayas Paşa Camii'nde hatimle sabah ve teravih namazlarını kıldırması, hocası Mustafa Efendi'nin medresesinde kırk yılı aşkın bir süre ders vermiş ve çok sayıda öğrenci yetiştirmiştir.

Sakıp Danışman'ın hutbelerini, konferanslarını, fetvalarını ve çeşitli makalelerini topladığı *Sohbetler* ile *Kehf* süresinin sonuna kadar yazdığı *Kur'ân-ı Kerîm Meâli ve Tefsiri* adlı basılmamış iki eseri vardır.

Üç dönem Erzurum milletvekilliği, ayrıca Ulaştırma ve Kültür bakanlıkları yapmış olan Rifki Danışman Sakıp Danışman'ın oğludur.

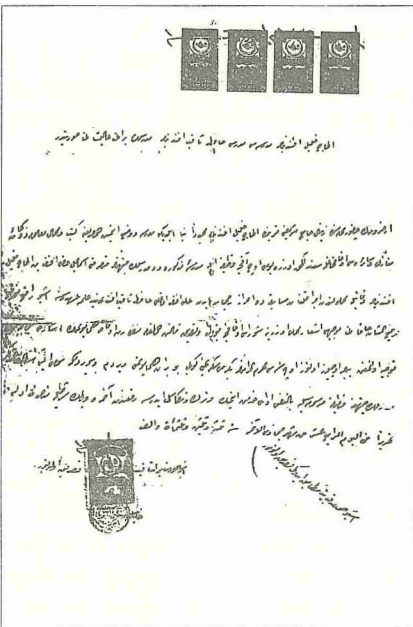
BİBLİYOGRAFYA :

Sakıp Danışman'ın Diyanet İşleri Başkanlığı'nda bulunan sicil dosyası ile ailesi ve hayatta bulunan talebelerinden alınan şifahî bilgilerden faydalanılmıştır.

MEHMET NURİ YILMAZ

Sakıp Danışman'ın müderrislik beratı sureti

DÂNÎ

(الدانی)

Ebû Amr Osmân b. Saîd
b. Osmân ed-Dânî
(ö. 444/1053)**Endülüslü kıraat âlimi.**

371'de (981) muhtemelen Kurtuba'da doğdu. Önceleri İbnü's-Sayrafi diye anılmakta iken uzunca bir süre yaşadığı Dâniye'ye nisbetle Dâni diye meşhur oldu. Kendi ifadesine göre tahsil hayatına on dört yaşında başladı. Kurtuba, İsticce (Ecija), Beccâne (Pechina), Sarakusta (Zaragoza) ve diğer sahil şehirlerinde pek çok hocadan ders aldı. Babasının vefatından dört yıl sonra (397/1006) Doğu ülkelerindeki âlimlerden faydalanmak üzere seyahatlere başladı. Kayrevan, Mısır, Mekke ve Medine'de birçok hocadan kıraat, tefsir, hadis, fıkıh vb. ilimleri okudu. Bu arada hac görevini de yerine ge-

tirdi. İki yıl sonra Kurtuba'ya dönerek 403 (1012) yılına kadar burada yaşadı. O yıllarda sürüp giden saltanat kavgaları ve Berberiler'in halka olan baskıları yüzünden memleketinden ayrılmak zorunda kaldı ve Sarakusta'ya göç etti. Daha sonra 409'da (1018) Dâniye'ye, oradan da aynı yıl Mayurka'ya (Majorjka) geçti ve burada sekiz yıl kaldı. 417 (1026) yılında İspanya'nın doğusunda Belensiye (Valencia) eyaletine bağlı bir liman şehri olan Dâniye'ye yerleşti ve vefatına kadar bu şehirde yaşadı. Burada âlim dostu Emîr Mücâhid b. Yûsuf'un, onun vefatından sonra da yerine geçen oğlu Ali b. Mücâhid'in yakın ilgi ve dostlukları sayesinde -gençliğindeki sıkıntılı yılların aksine- huzurlu bir hayat geçirmiş olmalıdır. Dâni, 14 Şevval 444 (6 Şubat 1053) Pazartesi günü Dâniye'de vefat etti ve Emîr Ali b. Mücâhid'in de katıldığı büyük bir törenle aynı yerde defnedildi.

Ebû Amr ed-Dâni, pek çok hocası arasında Ubeydullah b. Seleme el-Yahsubî, Abdülazîz b. Ca'fer, Fâris b. Ahmed el-Hımsî, Tâhir b. Abdülmü'min el-Halebî ve Muhammed b. Ahmed el-Bağdâdî'den Kur'an ve kıraat; Halef b. İbrâhim el-Hâkânî'den kıraat, hadis ve fıkıh; Hasan b. Süleyman el-Antâkî'den kıraat ve tefsir; dayısı Muhammed b. Yûsuf el-Kurtubî'den kıraat, Arapça ve ferâiz; Ali b. Muhammed el-Maârifî'den de hadis ve fıkıh okumuştur.

Yetiştirdiği talebeleri arasında kendi oğlu Ebû'l-Abbas Ahmed b. Osman, ayrıca Abdurrahman b. Muhammed el-Kurtubî, Halef b. İbrâhim et-Tuleytulî, Abdullah b. Sehl el-Mürsî, Muhammed b. Halef el-Kurtubî ve Ebû Dâvûd Süleyman b. Necâh gibi isimler zikredilebilir.

İtikadda Eş'arî, fıkıhta Mâlikî olan Dâni, kaynaklarda dindarlığı ve ilimdeki kudretiyle övülmüş, üstün bir zekâ ve kuvvetli bir hâfizaya sahip olduğu zikredilmiştir. Bizzat kendisi de, "Gördüğüm her şeyi yazdım, yazdığım her şeyi ezberledim ve ezberlediğim hiçbir şeyi unutmadım" demiştir.

Dâni gerek kendi zamanına kadar telif edilmiş kitaplarda bulunan, gerekse şifahî olarak kendisine ulaşan bilgileri ilmi süzgeçten geçirerek eserlerinde toplamış, bugüne kadar gelmeyen pek çok kitabın ve ağızdan ağıza nakledilen bilgilerin sağlam ve güvenilir bir kaynağı olmuştur. İbn Beşkûvâl (ö. 578/1183), Sehâvî (ö. 643/1245), Ebû Şâme el-Makdisî (ö. 665/1267), Zehebî (ö. 748/1348),

DÂNÎ

Zerkeşî (ö. 794/1392), İbnü'l-Cezerî (ö. 833/1429) ve Süyûtî (ö. 911/1505) eserlerinde Dâni'nin, büyük bir bölümünün günümüze ulaşmış olmadığı bilinmeyen kitaplarından çokça faydalanan ve nakillerde bulunan müelliflerden bazılarıdır. Öte yandan bazı eserlerinin yazma nüshalarının pek çok ülkede mevcut olması, onun kitaplarının çok yaygın ve benimsenmiş olduğunu göstermektedir. Dâni'nin Arap dili ve edebiyatını iyi bildiği, şiirler yazdığı da kaynaklarda verilen bilgiler arasındadır.

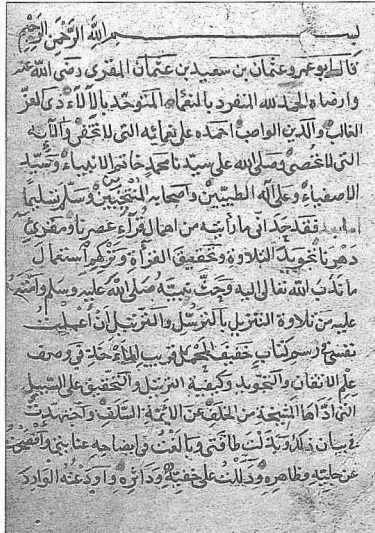
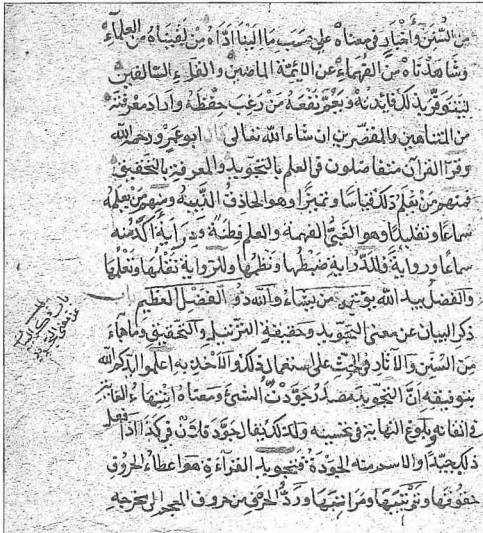
Eserleri. Ebû Amr ed-Dâni'nin 120 kadar eseri olduğu ve bunların isimlerini kendisinin bir *urcûze** içinde zikrettiği kaydedilmektedir. Gânim Kaddûrî Hamed, Dâni'nin 119 eserini ihtiva eden ve kimin tarafından hazırlandığı bilinmeyen Câmîu'l-Ezher Kütüphanesi'ndeki üç varaklık bir listeyi müellifin *et-Taḥdîd fi'l-itkân ve't-tecvîd* adlı kitabının başında neşretmiştir. Bu listenin incelenmesinden kıraat ilmi yanında akaid, hadis usulü ve tabakat konularında da telifleri bulunduğu anlaşılan Dâni'nin günümüze ulaşan önemli eserleri şunlardır: 1. *Câmi'u'l-beyân fi'l-kurâ'ati's-seb'â**. Kıraata dair yazdığı en büyük eseridir. Kitap üzerinde Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Kemal Atik tarafından bir doktora tezi hazırlanmıştır. Atik eserin edisyon kritiğini yapmış ve baş tarafına Dâni'nin hayatı ve eserlerine dair seksen sekiz sayfalık bir de mukadime eklemiştir. 2. *et-Teysîr* fi'l-kurâ'â-*

ti's-seb'â. Müellifin yedi kıraata dair yazdığı en meşhur ve muhtasar eseridir. Çeşitli ülkelerdeki kütüphanelerde pek çok yazma nüshası bulunan eser Otto Pretzl tarafından neşredilmiş (İstanbul 1930), daha sonra muhtelif ofset baskıları yapılmıştır. 3. *el-Muḥkem* fi nakṭi'l-meşâḥif*. Mushaf'ın noktalanması ve harekelenmesi hakkında olup İzzet Hasan tarafından yayımlanmıştır (Dımaşk 1960). Bu neşrin eksik bir nüshaya dayandığını ileri süren Gânim Kaddûrî Hamed, başka bir nüshadan faydalanarak eksik varakları "Evrâkdan gayru menşûratin min Kitâbi'l-Muḥkem" başlığı altında *Mecelletü Külliyyeti'l-İmâmi'l-A'zam*'ın 1978 yılına ait dördüncü sayısında yayımlanmıştır. 4. *el-Mukni* fi ma'rifeti mersûmi meşâḥifi ehli'l-emşâr*. Mushaf'ın imlâsına dair olup Otto Pretzl (İstanbul 1932), Muhammed Ahmed Dehmân (Dımaşk 1940) ve Muhammed es-Sâdik Kamhâvî (Kahire 1978) tarafından neşredilmiştir. 5. *el-Müktefâ fi'l-vakfi ve'l-ibtidâ'*. Câ-yid Zeydân Muhlif (Bağdad 1403/1983) ve Yûsuf Abdurrahman Mer'aşî'nin (Beyrut 1404/1984) tahkikleriyle neşredilmiştir. 6. *et-Ta'rif fi'ḥitlâfi'r-ruvât'an-Nâfi'*. Tihâmî er-Râcî'nin tahkikiyle yayımlanmıştır (Rabat 1403/1982). 7. *el-Beyân fi'addi'âyi'l-Kur'ân*. Ayetlerin sayısı, tahmîs, ta'sîr, cüz gibi konular üzerinde durulan eserin sonunda sahâbe ve tâbi'n neslinin Kur'an hatmiyle ilgili uygulamalarının ele alındığı bir bölüme yer verilmiştir (Süleymaniye Ktp., Hamidiye, nr.

18/3, İbrâhim Efendi, nr. 14/3; İÜ Ktp., nr. A. 2085; ayrıca bk. *GAL Suppl.*, I, 720). 8. *et-Tehzîb li'nfirâdi e'immeti'l-kurâ'ati's-seb'â*. *et-Tehzîb limâ teferrade bihi küllü vâhidin mine'l-kurrâ'i's-seb'â* adıyla da zikredilen eserin bilinen iki yazma nüshasından biri İzmir Millî Kütüphanesi'nde (nr. 1385/1, vr. 1^b-27^a), diğeri Süleymaniye Kütüphanesi'ndedir (Ayasofya, nr. 39/2). 9. *el-İdgâmü'l-kebir (et-Taḥṣîl fi mezhebi Ebî 'Amr fi'l-idgâmi'l-kebir)*. Ebû Amr b. Alâ'nın kıraatinde yer alan "idgâm-ı kebir" konusunun incelendiği eserin yazma bir nüshası British Museum'da (nr. 3067), diğeri bir nüshası da Süleymaniye Kütüphanesi'nde (Şehid Ali Paşa, nr. 28) bulunmaktadır. 10. *et-Taḥdîd fi'l-itkân ve't-tecvîd*. Süleymaniye (Bağdatlı Vehbi, nr. 40, Cârullah Efendi, nr. 23/3) ve İstanbul Üniversitesi (AY, nr. 2650) kütüphaneleriyle Dublin'de (Chester Beatty, nr. 3653) yazma nüshaları bulunan eser, Gânim Kaddûrî Hamed'in tahkikiyle neşredilmiştir (Bağdad 1407/1988). 11. *el-Mûdîḥ li-mezâhibi'l-kurrâ' ve'ḥitlâfihim fi'l-fethi ve'l-imâle*. Kahire'de Câmîu'l-Ezher (Kırâat, nr. 103, vr. 23-73) ve İstanbul'da Köprülü (nr. 32, vr. 1^a-125^a) kütüphanelerinde yazma nüshaları mevcuttur. 12. *Meḥâricü'l-huruf ve'ecnâsühâ. Risâle fi meḥârici'l-huruf* adını taşıyan yazma bir nüshası Paris'tedir (Bibliothèque Nationale, nr. 610). 13. *eż-Zâ'ât fi'l-Kur'âni'l-kerîm*. Ali Hüseyin el-Bewâb'in tahkikiyle neşredilmiştir (Riyad 1985). 14. *el-Farḥ (et-Temyîz li'l-farḥ) beyne'd-dâd ve'z-zâ' fi kitâbillâhi 'azze ve'celle ve fi'l-meşhûri mine'l-keḷâm*. Yazma bir nüshası Madrid'dedir (Millî Müze, nr. 5075). 15. *Risâletü't-tenbîḥ 'ale'l-ḥaṭâ' ve'l-cehl ve't-temvîh*. Dâni'nin çağdaşı Ebû'l-Abbas el-Mehdevî'nin kıraat ilmiyle ilgili bazı görüşlerinin tenkit edildiği eserin yazma bir nüshası Fas'ta Tirtvân'dadır (Hizânetü'l-âmmе, nr. 881, vr. 320-327). 16. *el-İcâz ve'l-beyân fi uşûli kirâ'ati Nâfi'*. Bir nüshası Paris Bibliothèque Nationale'de kayıtlıdır (nr. 592). 17. *Muḥtaşar fi mezâhibi'l-kurrâ'i's-seb'â*. Bingazi'de (Garyounis Üniversitesi Ktp., nr. 1728) ve Adana'da (İl Halk Ktp., nr. 191) birer nüshası bulunmaktadır. 18. *Tezkiretü'l-ḥâfiz li-terâcümü'l-kurrâ'i's-seb'â ve'c-timâ'ihim ve'ttifâkîhim fi hurufi'l-iḥtîlâf*. Yazma bir nüshası İzmir Millî Kütüphanesi'ndedir (nr. 1385/2, vr. 27^b-58^a).

Dâni'nin eserleri arasında önemli bir yeri olan ve günümüze ulaşmış olmadığı bilinmeyen *Tabakâtü'l-kurrâ' ve'l-*

Dâni'nin *et-Taḥdîd fi'l-itkân ve't-tecvîd* adlı eserinin ilk iki sayfası (İÜ Ktp., AY, nr. 2650)

*muḳri*² in adlı yirmi cüz hacmindeki kitabı, daha sonra telif edilmiş pek çok tabakat kitabının, özellikle Zehebî'nin *Ma'rifetü'l-kurrâ' il-kibârı* ile İbnü'l-Cezerî'nin *Gâyetü'n-nihâye fi ṭabaḳâtü'l-kurrâ*³ adlı eserlerinin belli başlı kaynakları arasındadır.

BİBLİYOGRAFYA :

Dâni, *et-Taḥdîd fi'l-itḳân ve't-tecvîd* (nşr. Gânim Kaddûrî Hamed), Bağdad 1407/1988, nâşirin girişi, s. 7-54; a.mlf., *el-Müktefâ fi'l-vaḳfi ve'l-ibtidâ*³ (nşr. Câyd Zeydân Muhlîf), Bağdad 1403/1983, nâşirin girişi, s. 19-42; a.e. (nşr. Yûsuf Abdurrahman Mar'âşlî), Beyrut 1404/1984, nâşirin girişi, s. 21-44; a.mlf., *et-Ta'rif fi'ḥilâfî'r-ruvât 'an Nâfi'* (nşr. Tihâmî er-Râcî), Rabat 1403/1982, nâşirin girişi, s. 7-68; İbn Beşkûvâl, *eş-Şıla*, s. 405-407; Dabbî, *Buḡyette'l-mültemis*, s. 411-412; Yâkût, *Mu'cemü'l-üdeba*³, XII, 124-128; Zehebî, *Ma'rifetü'l-kurrâ*³, I, 406-409; a.mlf., *Ṭabaḳâtü'l-ḥuffâz*, III, 17; a.mlf., *Tezkiretü'l-ḥuffâz*, III, 1120; İbn Ferhûn, *ed-Dîbâcû'l-müzeheb*, II, 84-85; İbnü'l-Cezerî, *Gâyetü'n-nihâye*, I, 503-505; Süyûtî, *Ṭabaḳâtü'l-ḥuffâz* (Ömer), s. 429; a.mlf., *Târîḫü'l-ḥulefâ*³, s. 423; Dâvûdî, *Ṭabaḳâtü'l-müfessirin*, I, 373-377; Taşköprizâde, *Miftâḫü's-sa'ade*, II, 47; Makkarî, *Nefḫü't-ṭîb*, II, 135-136; Bustânî, *DM*, II, 280; *Kâmûsü'l-a'lâm*, I, 744; *Hediyette'l-ârifin*, I, 653; Serkîs, *Mu'cem*, I, 861; Brockelmann, *GAL*, I, 516-517; *Suppl.*, I, 719-720; Zirikî, *el-A'lâm*, IV, 366; Abdüsselâm Ahmed el-Kennûnî, *el-Medresetü'l-Kur'âniyye*, Rabat 1401/1981, I, 80-114; Ali Yardım, İzmir Millî Kütüphanesi Yazma Eserler Kataloğu, İzmir 1992, I, 18-19; Abdurrahman Çetin, *Ebû 'Amr ed-Dâni, Hayatı, Eserleri ve Câmî'u'l-Beyân* (doktora tezi, 1980), Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, s. 43-211; *el-Fihristü's-şâmil (maḥṭûṭâtü'l-kurrâ'ât)*, Amman 1987, I, 30-78; Ahmed Mustafa Hafız, "Ebu 'Amr ed-Dâni", *ME*, L/9 (1985), s. 1444-1450; Moh. Ben Cehenebî, "Dâni", *İA*, III, 467-468; Muhammed b. Şehîb, "ed-Dâni", *DMİ*, IX, 116; Ed., "al-Dâni", *EI*² (İng.), II, 109-110; İbrâhîm Medkûr el-Kalamâvî v.dğr., *el-Mevsû'atü'l-'Arabiyye*, Kahire 1972, s. 779.

ABDURRAHMAN ÇETİN

DANİMARKA

Kuzey Avrupa'da ülke.

I. FİZİKİ ve BEŞERİ COĞRAFYA

II. TARİH

III. ÜLKEDE İSLÂMİYET

Kuzey deniziyle Baltık denizi arasında uzanan Jütland (Jylland) yarımadası ile çevresindeki irili ufaklı birçok adanın üzerine yayılmış olan Danimarka'nın yüzölçümü, deniz aşırı Grönland ve Faeroe Islands toprakları dışında 43.093 km², nüfusu 5.167.000'dir (1992). Tek meclisli meşrutî monarşi ile yönetilir; başşehri 1.337.114 nüfuslu (1990) Kopenhag (København), diğer önemli şehirleri Arhus (200.188), Odense (138.986) ve Alborg'dur (113.599).

I. FİZİKİ ve BEŞERİ COĞRAFYA

Yüksekliği hiçbir yerde 200 metreyi bulmayan alçak topraklardan oluşan Danimarka'nın ana gövdesini, güney-kuzey doğrultusunda uzanan Jütland yarımadası meydana getirir. Ülkenin en yüksek noktasını teşkil eden Yding Skovhøj zirvesi de (173 m.) burada bulunmaktadır. Toplam arazinin % 30'unu oluşturan 480 civarındaki adadan sadece 100 kadarında iskân vardır ve bunların en büyüğü Kopenhag'ın da üzerinde yer aldığı Zealând'dır (Sjælland). Ülke yüzeyinin ancak onda biri ormanlarla kaplıdır. En büyükleri 158 km. uzunluğundaki Gude-na olan akarsular sayısı çok, fakat boyca kısadır. Özellikle Jütland yarımadasının kuzey taraflarında birçok göl mevcuttur.

İklim okyanus iklimi karakterinden karasal iklime geçiş özelliği gösterir. En sıcak ay (temmuz) ortalaması 17°, en soğuk ay (şubat) ortalaması ise 0° dolayındadır. Bir kuzey ülkesi olmasına rağmen sıcak deniz akıntılarının etkisiyle kışları fazla soğuk geçmez. Genellikle ilkbahar ve sonbahar aylarında yağmur alan ülkenin yıllık yağış miktarı 500 mm. ile 800 mm. arasında değişir. Nüfus yoğunluğu km²/120 olan Danimarka bu yönüyle komşularından çok öndedir (İsveç km²/21, Norveç km²/13). Ancak nüfus ülkenin her tarafına eşit biçimde dağılmayıp daha çok Jütland yarımadasının doğusuyla adalar üzerinde toplanmıştır ve halkın üçte birinden biraz fazlası (% 35) dört büyük şehirde (Kopenhag, Arhus, Odense ve Alborg), dörtte birinden fazlası ise (% 26) bunlardan yalnız Kopenhag'da yaşamaktadır.

Etnik bakımdan ülke nüfusunun % 97,1'ini Danimarkalılar, bunların dışındaki en büyük grubu ise % 0,5'lik bir oranla Türkler oluşturur; ayrıca öbür İskandinavlar'la değişik ülkelerden gelen yabancılar da mevcuttur. Resmî dil Danca'dır. Din bakımından büyük çoğunluğu Evanjelik Lutherci hristiyanlar meydana getirir (% 89). İstatistikler Danimarka'daki müslümanların sayısı hakkında bilgi vermemekteyse de etnik durumla ilgili olarak Türkler'in oranını % 0,5, İranlılar'ınkini % 0,2 göstermekte ve buradan da müslümanların oranının % 1'e yakın olacağı hükümüne varılabilmektedir. Buna göre müslümanların, ülkede % 0,6 oranında bulunan Katolikler'den daha kalabalık olduğu söylenebilir.

Danimarka, topraklarının büyük bir kısmının (% 63) ve ikliminin elverişliliği sebebiyle tarımda önemli gelişmeler gös-

termiş, bu alanda dünyanın en ileri ülkelerinden biri haline gelmiştir. Ekim alanları içinde hububata ayrılan bölüm geniş yer tutar. Tahıl çeşitleri arasında ilk sırayı, bira üretiminin çokluğundan dolayı yılda 5 milyon tona yakın rekolte ile arpa alır. Önemli ölçüde şeker pancarı ve patates gibi besin değeri yüksek tarla bitkileri de yetiştirilir.

Çayır ve otlakların ülke yüzeyinin beşte birini kaplaması Danimarka'yı hayvancılık, süt ve sütte yapılmış gıda maddeleri açısından dünyada söz sahibi bir ülke haline getirmiştir; et ve et ürünleri satışı bakımından dünyada ilk sırayı alır. Ülkede en fazla domuz (1988'de 9 milyondan fazla) ve sığır (2 milyondan fazla) beslenir. Ayrıca balık ve diğer deniz ürünleri satışı, ihracat içinde % 5 gibi küçümsenmeyecek bir orana sahiptir.

Ülke yer altı kaynakları bakımından zengin sayılmaz. Bununla birlikte dışarıdan alınan kömür, İsveç'ten getirilen elektrik enerjisi ve 1974'ten beri Kuzey denizinden çıkarılan petrol sayesinde endüstri gelişmiş ve çeşitlenmiştir. Başlıca endüstri kolları arasında petrokimya, konservecilik, biracılık, dokuma ve kâğıt imalatı, gemi, gemi makina ve gereçleriyle tarım araçları ve porselen yapımı yer alır. Çalışan nüfusun % 60'ı sanayi sektöründe hizmet vermektedir. Mâmul madde satışı ihracatın yarısından çoğunu oluşturur. En fazla ticaret yapılan ülkeler Almanya, İsviçre, İngiltere, Hollanda ve Amerika Birleşik Devletleri'dir.

II. TARİH

Danimarka'nın tarihi milâttan önce III. binyıla kadar gitmekte ve yapılan kazılar daha yakın çağlarda buranın Romalılar'la ve Bizanslılar'la ilişkileri olduğunu göstermektedir. Ülkeye önceleri Britanya adaları üzerinden sırasıyla Keltler ve Angllar'le Saksonlar gelerek kabile temelinde örgütlendiler. VI. yüzyılda ise İsveç'ten gelen İskandinav kökenli Danlar Zealand adasında ilk Danimarka devletini kurdular. Adını efsanevi kralları Dan'dan alan ilk hânedan, VIII. yüzyılın sonlarında denizden saldıran Vikingler (Normanlar) tarafından iktidardan uzaklaştırıldı ve ülke daha güçlü bir krallık haline geldi. IX. yüzyılın başlarında İmparator Charlemagne'nin putperest kuzey kavimlerine Hristiyanlığı kabul ettirmek için uyguladığı baskıya şiddetle karşı koyan Norman krallarından Harald Klak, 826 yılında bir ayaklanma sonucu ülkeden kaçarak Charlemagne'in yerine geçen oğlu Dindar Louis'ye sığınmak zorunda kaldı ve onun yanında kendi iste-